

Република Српска
УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
Наставно-научно вијеће

Број: 05-349/06
Дана, 06.07.2006. године

На основу члана 102. и 103. Закона о универзитету ("Сл. гласник Републике Српске", број 12/93, 14/94, 99/04) и члана 113. Статута Универзитета у Бањој Луци, Наставно-научно вијеће Универзитета на сједници од 05.07.2006. године,
д о н о с и

О Д Л У К У

Даје се сагласност на Одлуку Наставно-научног вијећа Економског факултета о избору др **НИКОЛЕ ШПИРИЋА** у звање редовног професора на предмету Монетарне и јавне финансије.

Образложење

Економски факултет у Бањој Луци доставио је на сагласност Одлуку о избору др Николе Шпирића у наставно звање – редовни професор.

Наставно-научно вијеће Универзитета на сједници одржаној 05.07.2006. године утврдило је да је наведена Одлука у складу са одредбама Закона о универзитету и Статута Универзитета.

Сагласно члану 72, 102. и 103. Закона о универзитету, одлучено је као у диспозитиву ове Одлуке.

Достављено:

1. Факултету 2х
2. Архиви
3. Документацији

**ПРЕДСЈЕДНИК
НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВИЈЕЋА**

Проф. др Станко Станић

Број: 05-960/05

Бања Лука, 05.05.2006. године

На основу члана 84 Закона о Универзитету, Научно-наставничко вијеће Економског факултета у Бањој Луци, на сједници одржаној 04.05.2006. године, донијело је

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ

ПРИМЉЕНО: 26. 06. 2006.	
ОРГ. ЈЕД.	БРОЈ
05	348

О Д Л У К У

I

Проф. др Никола Шпирић бира се у звање редовног професора на предмету Монетарне и јавне финансије.

II

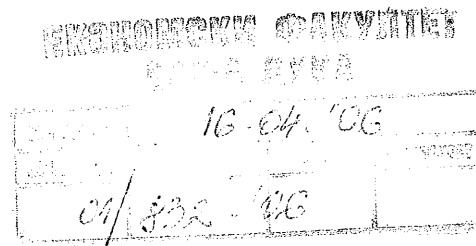
Ова одлука ступа на снагу након прибављања сагласности Универзитета, на основу које декан доноси рјешење о избору.

Предсјеник Вијећа:

Проф. др Станко Станић

**НАУЧНО-НАСТАВНОМ ВИЈЕЋУ
ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА
БАЊА ЛУКА**

На основу члана 79. Закона о Универзитету (Службени гласник РС, број 12/93) односно, Одлуке Научно - наставног вијећа Економског факултета у Бања Луци од дана 15.03.2006. године именована је комисија за избор наставника на предмету Монетарне и јавне финансије, у сљедећем саставу:

1. проф. др Ново Плакаловић, редовни професор Економског факултета у Источном Сарајеву
2. проф. др Јован Душанић, редовни професор Београдске пословне школе
3. проф. др Рајко Томаш, редовни професор Економског факултета у Бањој Луци

На расписани конкурс објављен у „Гласу Српском“ дана 15.02.2006 године, за избор наставника и сарадника на предмет Монетарне и јавне финансије, пријавио се кандидат проф.др Никола Шпирић из Бање Луке.

Након увида у презентоване радове кандидата и друге материјале који свједоче о кандидатовом досадашњем научно - стручном и педагошком раду, подносимо сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ

Биографски подаци о кандидату

Проф.др Никола Шпирић је рођен 04.09.1956. године у мјесту Брда, општина Дрвар. Осмогодишњу школу је завршио у родном мјесту, да би након тога у Сарајеву 1971. године уписао Електротехничку школу и исту завршио 1975. године. По завршетку средње Електротехничке школе уписује Економски факултет, смјер друштвена економија у Сарајеву. Исти успјешно завршава одбраном дипломског рада „Концепт креирања и промјене новчане масе“, 28. јуна 1979. године.

Исте године на Економском факултету у Сарајеву, уписује постдипломски студиј, смјер Економски развој. Први у генерацији, 30.09.1982..године, брани магистарски рад под називом „Формирање и употреба средстава за финансирање развоја у самоуправном друштву“. По завршетку Економског факултета, 1980. године Никола Шпирић заснива радни однос на Економском институту у Сарајеву. Године 1984. бива изабран за асистента на предмету Монетарне и јавне финансије на Економском факултету у Сарајеву, гдје у својству спољног сарадника ради све до 1992. године. По избијању рата у Босни и Херцеговини 1992. године, напушта Сарајево и одлази у Бања Луку, гдје као виши асистент изводи наставу на предмету Монетарне и јавне финансије. Докторску дисертацију, под насловом „Инвестициона политика као компонента стратешког менаџмента предузећа“, успјешно брани 1998. године на Економском факултету у С. Сарајеву. Сада ради на Економском факултету у Бањој Луци и изводи наставу на предмету Монетарне и јавне финансије, у звању ванредног професора.

У току рада на Економском факултету у Сарајеву у својству истраживача, због испољених истраживачких и менаџерских способности од 1988. до 1992. године обавља дужност шефа Центра за истраживање и сарадњу са привредом, који убрзо

израста у један од водећих центара Института. У периоду од 1986, до 1990. године, два пута је биран у предсједништво Савеза економиста БиХ и по истом основу у Предсједништво Савеза економиста Југославије. У том периоду је обављао дужност генералног секретара Редакције часописа „Економски гласник“, тада јединог гласника Савеза друштва економиста БиХ. Данас је члан Предсједништва економиста РС. Од 1999. до 2001. године обављао дужност директора Института Економског факултета у Бањој Луци, гдје постиже завидне резултате.

Научно-истраживачка дјелатност кандидата

У оквиру научно -истраживачке дјелатности, Никола Шпирић је прошао све фазе, од прикупљања неопходне статистичко - документационе основе, писања ауторских прилога, до руковођења најсложенијим истраживачким пројектима, што илуструје наредни преглед његових истраживачких дјелатности и објављених радова до избора у звање **доцента**.

а) Објављени чланци у часописима:

- (1) Шпирић,Н. Општи услови и фактори формирања и употребе средстава за финансирање развоја, Сарајево: Економски гласник бр. 3, 1984.
- (2) Шпирић,Н. Стање и перспективе развоја шумарства горњедринског региона, Сарајево: Економски гласник број 1-2, 1986.
- (3) Шпирић,Н. Политичка побједа кроз економски пораз, НИН, јун,1995.
- (4) Шпирић,Н. Спољнотрговинска и царинска политика у РС, Бања Лука: Финансије, рачуноводство и ревизија бр 0, 1999.
- (5) Шпирић,Н. Потреба и могуће варијанте успоставе трезора институција БиХ, Бања Лука:Финансије, рачуноводство и ревизија број 1, 2000.
- (6)Шпирић,Н. Дефинисање инвестиционе политике у функцији стратешких циљева предузећа у РС, Београд: Економски анали, 1999.

б) Ауторски прилози за следеће научно - истраживачке пројекте:

- (1) Концепција и стратегија Дугорочног развоја предузећа „РАД“ Цазин, Институт Економског факултета Сарајево, 1988.
- (2) Анализа економског положаја привреде Босне и Херцеговине у периоду 1980 до 1985 године, Економски институт Сарајево, 1986.
- (3) Приједлог организационе трансформације „Нафтне индустрије Републике Српске“ Српски Брод, Институт Економског факултета Бања Лука, 1999.
- (4) Анализа постојећег стања Нафтне индустрије РС, Институт Економског факултета Бања Лука, 1999.

в) Самостално руковођење, писање ауторских прилога, те коначна редакција и синтеза текста у оквиру следећих научно - истраживачких пројеката:

- (1) Економски аспекти увођења микрофилмске технике у систем ПБС-а, Економски институт Сарајево, 1987.
- (2) Финансирање развоја Босне и Херцеговине на бази властите акумулације, Економски институт Сарајево, 1989.
- (3) Организовање јавног сектора Скупштине Општине Коњиц, Економски институт Сарајево 1991.
- (4) Економски аспекти технолошког докомплетирања ОУР-а „ЈУФФОСТИЛ“ Фојница, Економски институт Сарајево, 1988.
- (5) Економски аспекти рјешавања проблема избјеглих и расељених лица у Републици Српској, Институт Економског факултета Бања Лука, 1998.
- (6) Макроекономска политика Републике Српске за 1999. годину, Институт Економског факултета Бања Лука, 1999.
- (7) Анализа пословања ОДП „БЛИК“ Бања Лука за 1997. и 1998. годину, Институт Економског факултета Бања Лука, 1999.

г) Учешће у давању експертских мишљења о економској и друштвеној оправданости инвестиционих захвата у више привредних субјеката од којих издвајамо:

- „Рад“, Цазин
- „Витекс“ Високо
- „Расклопна опрема“ Лукавица
- „ЕлектроБосна“, Јајце
- „Соко“ Мостар
- „Грмеч“ Дрвар
- „9 октобар“ Калиновик.

д) Секретар и помоћник руководиоца Макро пројекта ДЦ-Ш „Развој и управљање развојем материјалне и интелектуалне производње“. У оквиру овога пројекта он је руководиолац и аутор тематске области број 11 „Формирање средстава за финансирање развоја у условима брзих технолошких промјена“.

На веома богат и широк истраживачки опус проф. др Николе Шпирића упућује нас наредни преглед објављених књига, научних радова и чланака након избора у звање доцента на предмету Монетарне и јавне финансије на Економском факултету у Бања Луци 1998. године.

а) Објављене књиге

- (1) Марјанац,З.; Шпирић,Н. Становништво Републике Српске, Бањалука: Економски и Природноматематички факултет Бањој Луци, 1999. Коаутор књиге
- (2) Група аутора; подјела надлежности између институција Босне и Херцеговине и Ентитета, Бања Лука - Српско Сарајево: Академија наука и умјетности РС, Одјељење друштвених наука, Књига II, , 2000.
- (3) Стратешко управљање инвестиционим улагањем Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци, Економски факултет Бања Лука 2000.

б) Аутор прилога на пројектима:

- (1) „Основи стратегије смањења сиромаштва у РС од 2000. до 2005. године“, Институт Економског факултета Бања Лука, 2000.
- (2) „Међународна конференција - промјене током 90-тих и будућност демографије Балкана“, прилог 12 страна, Букурешт, 2000. (преведено на енглески и француски језик)
- (3) Аутор прилога на пројекту: Macroeconomics bases of fiskal decentralisation in Bosnia and Herzegovina in the postwar period - FDI - CEG, World Bank, Wasington and University of Banja Luka, Faculty of economics, Wasington and Banja Luka, 1999.
- (4) „Стратегија економског развоја Републике Српске од 2000. до 2005. године“, Институт Економског факултета, Бања Лука 2001.

с) Поред писања књига и прилога за више научно - истраживачких пројеката проф.др Никола Шпирић је учествовао у писању извјештаја за одбрану урађене докторске дисертације мр Новака Кондића (Монетарни систем са валутним одборима), као и магистарског рада Милоша Марчете под насловом Проблеми изградње цјеловитог и конзистентног банкарског сектора у Републици Српској.

Списак научних радова објављених након избора у звање ванредног професора; 2002:

(а) Објављене књиге:

- (1) Вукмирица,В.; Шпирић,Н. „Економска и монетарна интеграција Европе“, Бања Лука: Економски факултет, Бања Лука, 2005.
- (2) Шпирић,Н., Браун,Х. Утицај јавних финансија на процес интеграције Европске Уније, Бања Лука: Економски факултет, 2006.

(б) Научни чланци у домаћим и страним часописима:

- (1) Шпирић,Н. ЕВРО - Европски и свјетски новац XXI вијека, Бања Лука: Acta Economica, 4/2004, str.203-221

- (2) Шпирић,Н. Сједињене државе Европе - утопија или реалност XXI вијека Бања Лука:Српска правна мисао 1-4/2006,
- (3) Braun,H., Špirić,N. Zur Bedeutung des Systems sozialer Sicherung Für die transformation in Bosnien - Herzegowina: Our plan for Bosnia, OSTEUROPA, 3-4/2005.
- (4) Браун,Х., Шпирић,Н. Значај система социјалне заштите за трансформацију у Босни и Херцеговини: Наш план за Босну, Бања Лука: Acta Economica, број 1/2006, (наставак истраживања саопштених у раду под број (3))
- (5) Шпирић,Н. Европска унија - свјетска економска и политичка суперсила, Источно Сарајево: Зборник радова Економског факултета Унив ерзитета Источно Сарајево, 2005.

(в) Научно - истраживачки пројекти

- Коаутор у име Економског факултета Бања Лука и Универзитета Регенсбург пројектног плана „Реформа и ново уређење система социјалне сигурности у БиХ и њеним ентитетима (пензионо осигурање, осигурање незапослених радника и државни социјални трансфери за осигурање основних животних потреба", Универзитет Регенсбург, СР Њемачка, Економски институт, Катедра за економску историју, 2006.

(г) Наставно - педагошка дјелатност:

- Изводи наставу на предмету „Монетарне и јавне финансије" на редовном студију Економског факултета у Бања Луци. Носилац је предавања на постдипломском студију Свјетска трговина и Европска унија, предмет Монетарне и јавне финансије Европске уније.
- Предсједавао Комисијом за одбрану више магистарских и докторских дисертација, ментор је на изради докторске дисертације мр Миланка Краишника, на тему Јавне финансије као инструменат креирања ефикасне економске политике.

Приказ и оцјена значајнијих радова кандидата

1. Монографија "ЕКОНОМСКА И МОНЕТАРНА ИНТЕГРАЦИЈА ЕВРОПЕ", коаутор са проф.др Вујо Вукмирица, Економски факултет Бањалука, 2005.година

Књига, обима 590 страница, је најновији рад кандидата. Обрађује врло актуелну тему Европске Уније и монетарне интеграције. Презентована је кроз десет поглавља, уз одговарајуће прилоге на крају књиге. Теме које су обрађиване односе се на разматрања процеса глобализације, анализу постојећих свјетских интеграција, хронику европске интеграције, анализу позиције Европске уније у политичком и економском смислу, карактеристике европског тржишта и слобода на том тржишту. Даље је третирана агроекономска политика Уније, монетарна интеграција и монетарна политика Уније у контексту међународног валутног система, затим

пореска хармонизација и специфичност буџета Европске уније. На крају је дата оцјена европских перспектива земаља западног Балкана и будућност саме Европске уније у оквиру глобалних међународних односа. С обзиром на презентоване теме, методологију, изнесене ставове и оцјене, начин презентације, можемо констатовати да је ријеч о веома вриједном покушају синтетизовања ове изузетно актуелне материје и оијенити је веома успјешним подухватом аутора.

2. Значај система социјалне сигурности за трансформацију у Босни и Херцеговини

Овај чланак својим емпиријско - истраживачким карактером као и свестраном оријентацијом представља научни рад у којем се дају основе за изградњу и успостављање једног новог модерног система социјалне сигурности грађана у Босни и Херцеговини. Квалитет тог новог концепта система социјалне сигурности и његова оригиналност произилази из приступа аутора факторима и основама за његову изградњу, од којих су најважнији:

- Уважавање постојећих друштвено - политичких и економских услова у БиХ, који захтијевају да социјална политика има примарну функцију смањења и ублажавања конфликта, поред њене улоге као инструмента укупних привредно развојних токова;
- Наглашавање најважнијег услова одрживости система, а то је да систем мора бити сагласан тржишном привређивању, на тржишту примјењеним принципима и подстицајима за повећање опште друштвене добробити, која ће се праведно расподјељивати;
- Систем социјалне сигурности треба да буде тако структуриран да се успоставља стални баланс између социјалне ефикасности и успјешности тржишне привреде, да буде отпоран на демографска кретања, коњукурне кризе, те усаглашен са уставно - правним рјешењима у БиХ и правом у ЕУ;
- Културно - историјска, религиозна и ментална стремљења, такође, треба да буду размотрена како би систем социјалне сигурности био прихваћен од већине становништва и политички спроведен.

Од изузетног значаја је идеја аутора, која се, као црвена нит, провлачи кроз цијели рад, да нови систем социјалне сигурности треба тако градити да буде ново „политичко поље“, надоградња изнад етничких национализама, интересна сфера са којом се могу идентификовати сви грађани и постати средство за њихову интеграцију.

3. Значај система социјалне заштите за трансформацију у Босни и Херцеговини : наш план за Босну "

У овом раду саопштавају се нови резултати истраживања на тему која се обрађује у претходно приказаном чланку. У чланку се истиче да| Босна и Херцеговина као државна наследница распаднуте Југославије у политичком и у економском смислу мора да превазиђе тешко наслеђе. Због ужасног грађанског рата у БиХ, који је вођен између етничких група које живе на тим просторима, а који је прекинут тек 1995. године, захваљујући иностраној интервенцији, поновно успостављање државности

постаје главни политички приоритет. Резултат те политичке реконструкције је изузетно компликована државна структура која поред високих административних издатака мора подједнако узети у обзир још увијек присутне супростављене интересе етничких група. Када се БиХ пореди са другим државама Источне и Југоисточне Европе, процес транзиције привреде почео је тек касније, и то уз инострану помоћ, односно притисак. На овом економском нивоу, видљиво је да се у БиХ међусобно судара више култура. Стога и економска транзиција представља борбу етничких интереса. За политичку подршку процеса трансформације пледира се на увођењу модерног, примјењивог система социјалне заштите. Међутим, та социјална заштита не треба да ублажи само индивидуално угрожена социјална подручја већ да као могући оквир изнад етничког национализма стабилизује цјелокупну државу БиХ. Стога се овим прилогом даје прва груба скица тог социјалног система који се представља као план за политичку стабилност.

Полазна тачка овога плана је политичко - економска подршка стабилизацији друштвеног система, а тиме и демократије. Интеграција у заједнички БиХ систем социјалне заштите, који превазилази границе ентитета, треба дјеловати стабилизирајуће на заједничку државу, што ентитети мање воле. Стога тај нацрт треба усмјерити на ниво заједничке државе како би се наметнуо као гарант политичког и социјалног мира.

Пошто је постојећи систем социјалне заштите из времена самоуправног социјализма застарио и пошто код великог броја становништва влада тешко сиромаштво, нови нацрт система социјалне заштите треба обликовати тако да одговара потицајима и захтјевима тржишне економије.

Приједлози за стварање система социјалне заштите које погодују тржишту могуће је наћи у модерној економској литератури и у дебатама о историјски нараслим социјалним системима у западним државама кроз реформе, гдје реформске снаге поново јачају. БиХ би требала добити прилику да добије модеран систем социјалне заштите који ће опстати у будућности. О неким могућим моделима социјалне заштите и њиховом компаративном приказу, аутори се баве у посљедњем дијелу овог чланка.

4. ЕВРО - Европски и свјетски новац XXI вијека

Новац, новчани оптицај, монетари систем и монетарна политика привлаче посебну пажњу како бројних монетарних теорија, тако и креатора монетарне праксе различитих земаља или групе земаља. Отуда и није случај што на та питања скреће пажњу и проф. др Никола Шпирић. То утолико прије што је ријеч о новим феноменима, новој пракси и новцу, о еуру, као новцу XXI вијека. О значају оваквих истраживања довољно је напоменути да се ради о еуру који ће у перспективи могуће постати и наш новац. Врло су занимљива промишљања аутора о обје варијанте за БиХ.

ПРИЈЕДЛОГ СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ

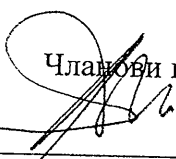
На основу детаљног увида у радове и референце кандидата и личног познавања укупне професионалне и радне биографије проф.др Николе Шпирића, Комисија је оцијенила да кандидат испуњава услове за избор у звање редовног професора на предмету Монетарне и јавне финансије.

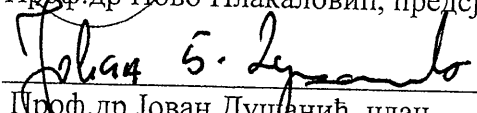
Радне и професионалне референце проф.др Николе Шпирића говоре да је ријеч о научном раднику који је своју готово цијелу каријеру посветио научно-истраживачком и педагошком раду. Искуство кандидата, од његових самих почетака, везано је за научно истраживачки рад и пројекте које је реализовао кроз тимски рад на Економском Институту у Сарајеву и Економском факултету у Сарајеву, а потом као виши асистент, доцент и ванредни професор на Економском факултету у Бањалуци. При томе је и даље био врло активан на истраживачким пословима Института Економског факултета у Бањалуци. Радом на институтима проф.др Шпирић је остварио, не само истраживачке резултате, већ је доказао и веома усавршио своје организацијске способности у области научно-истраживачког рада; будући да је руководио великим бројем истраживачких пројеката и студија, експертиза и других послова за потребе привредних субјеката. Аутор је и коаутор бројних истраживачких пројеката, запажених књига, чланака и других прилога. Посједује велико педагошко искуство пролазећи редовно кроз све фазе наставног и педагошког рада. Кандидат посједује и одговарајуће међународне референце.

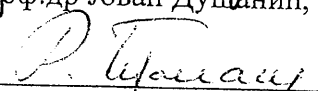
Имајући у виду све претходно наведено, Комисија има част и задовољство да предложи Вијећу Економског факултета у Бањалуци да изабере професора Николу Шпирића, с обзиром да испуњава све услове по Закону о Универзитету Републике Српске, у звање редовног професора на предмету Монетарне и јавне финансије.

Бања Лука, 12.04.2006. године

Чланови комисије:

Проф.др Ново Плакаловић, предсједник

Проф.др Јован Душанић, члан

Проф.др Рајко Томаш, члан